

**ILLUSTRERADE FÖRSÄKRINGSVILLKOR
FÖR INBROTTSKYDD**

SKYDDSKLASS

3

VIKTIGT OM VILLKORET

Detta är ett illustrerat försäkringsvillkor för inbrottsskydd enligt Skyddsklass 3.

Föreskrifterna enligt detta villkor utgör **omfattningsbestämmelser**. Detta innebär att om **det föreligger ett samband mellan inträffat inbrott och fel eller brist i inbrottskyddet lämnas ingen ersättning**.

En inbrottstjuv väljer oftast det objekt som innebär minst inbrottsmotstånd. Genom att skydda Dig väl kan Du undvika att han väljer att göra inbrott just hos Dig.

Skyddsanordning skall vara **funktionsduglig**, i **gott skick** och monterad på **föreskrivet sätt**. Nyckel får inte lämnas kvar i lås. Den skall förvaras på betryggande sätt och får inte vara märkt så att den kan identifieras.

Med typgodkänd låsenhet och andra inbrottsskyddande produkter i försäkringsvillkorets mening avses låsenheter och produkter enligt gällande **”Regler för mekaniskt inbrottskydd RUS 200:3”**. Dessa utges av Sveriges Försäkringsförbund.

I **Säkerhetsguiden**, som ges ut av Stöldskyddsföreningen, SSF finns redovisat vilka aktuella inbrottsskyddsprodukter som är godkända.

För den praktiska tillämpningen av försäkringskravet skall Du anlita låssmed som är medlem i **Sveriges Låssmedmästares Riksförbund**.

Om Du har frågor kring inbrottsskyddet, bör Du höra av Dig till Din försäkringskontakt.

Villkorstexten är angiven i färgat fält.

ISBN 91-972865-2-4

Stockholm i april 1997

Per-Arne Hellström
HPA Riskhantering AB

Anders Hjelmqvist
Skadekontroll AB
Skadekonsult

Birger Sundberg
B. Sundberg konsult
i Sakförsäkring AB

SVENSKA FÖRENINGEN
FÖR OBEROENDE SKADEEXPERTER

© 1996 Skadekontroll Anders Hjelmqvist AB, Box 70396, 107 24 Stockholm

Mångfaldigandet av innehållet i detta villkor, helt eller delvis, är enligt lag om upphovsrätt förbjudet utan medgivande av författarna. Förbudet gäller varje form av mångfaldigande, genom tryckning, duplicering, bandinspelning etc.

SÄRSKILT VILLKOR - SKYDDSKLASS 3 - 1997

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1.	OMSLUTNINGSYTA	3
1.1	VÄGGAR	3
1.1.1	VÄGGAR BESTÅENDE AV ETT SKIKT STENMATERIAL	3
1.1.2	VÄGGAR AV FLERA SKIKT; STENMATERIAL UTÅT	4
1.1.3	VÄGGAR I FLERA SKIKT I ÖVRIGT	4
1.2	GOLV	4
1.3	TAK	4
2.	DÖRRENHET	5
2.1	MATERIALKRAV	5
2.2	LÅS OCH BESLAG	6
2.2.1	GODKÄND LÅSENHET	6
2.2.2	HÄNGLÅS MED BESLAG	7
2.2.3	FÖRSTÄRKNINGSBEHÖR	7
2.2.4	BAKKANTSSÄKRING	8
2.3	EXEMPEL PÅ GODTAGBAR LÅSNING AV OLIKA DÖRRTYPER	9
2.3.1	PARDÖRR	9
2.3.2	HORISONTALGÅENDE VIKPORT	9
2.3.3	SKYDDSRUMSDÖRR	10
2.3.4	VERTIKALGÅENDE PORT – TAKSKJUTPORT – RIDÅPORT	10
2.3.5	JALUSI PORT	10
2.3.6	SKJUTDÖRR	10
2.3.7	FÖNSTERDÖRR	10
2.3.8	STÅLGRIND	10
2.3.9	IGENSATT DÖRR, PORT, LUCKA	10
2.3.10	DÖRR I UTRYMNINGSVÄG	11
2.3.11	DÖRR MED ELEKTROMEKANISK LÅSNING	11
3.	FÖNSTER	11
3.1	MATERIALKRAV	11
3.2	LÅS OCH BESLAG	11
3.2.1	FÖNSTERREGLING	12
3.2.2	FÖNSTERLÅSNING	12
4.	BRANDVENTILATOR	12
5.	ANNAN ÖPPNING	13
6.	INKRYPNINGSSKYDD	13
6.1	GALLER	13
6.2	SMASH AND GRAB	13
6.3	RULLGALLER / RULLJALUSI	13
6.4	SKYDDSLUCKA	14
6.5	LAMINERAT GLAS	14
6.6	POLYKARBONAT	14
	GLAS I ÖVRIGT	14
	INFORMATION	15

1. OMSLUTNINGSYTA (Vägg, golv, tak)

Försäkringsvillkoret föreskriver:

”Försäkringslokals omslutningsyta (vägg, golv, tak, dörr- och fönsterenhet mm) skall – såväl vad avser det byggnadstekniska utförandet som lås- och reglingsanordningar – i sin helhet ge ett efter förhållandena godtagbart skydd mot inbrott och försvåra bortförande av stöldgods.”

1.1 VÄGGAR

Samtliga väggar i omslutningsytan skall ansluta tätt till golv- och takbjälklag. Även innerväggar som är en del av omslutningsytan skall ansluta tätt till bärande konstruktion och inte endast till eventuellt undertak för att förhindra överkrypning.

VÄGGPARTIER AV GLAS

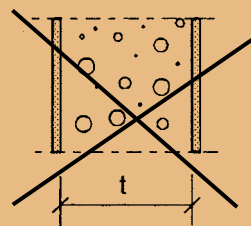
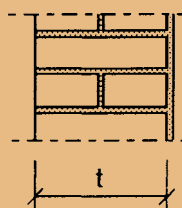
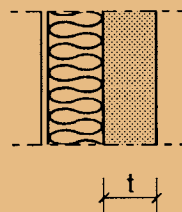
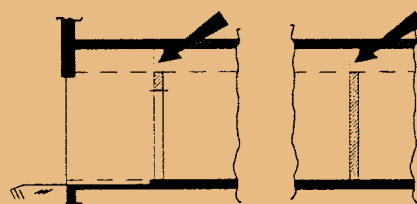
Beträffande väggpartier av glas se punkt 3. *Fönster* samt 6. *Inkrypningsskydd* nedan.

Nedan angivna mått avser minsta godtagbara mått i mm.

Exempel på godtagbar vägg

1.1.1 VÄGGAR BESTÅENDE AV ETT SKIKT STENMATERIAL

	Minsta tjocklek (t) (mm)
A. Betong Armerad eller oarmerad	100
B. Murverk Tegel, kalksandsten eller betongblock / betongmursten	250
C. Lättbetong Lättbalastbetong (gas-, lättklinkerbetong och motsvarande) i murblock eller element	Godtas ej

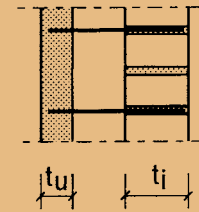
1.1.2 VÄGGAR I FLERA SKIKT MED UTVÄNDIGT SKIKT AV STENMATERIAL

	Utsida (t_u)		Insida (t_i)		
			Betong	Sten	Lättbetong
D.	Betong	60	60	200	250
E.	Sten	200	60	120	*)
F.	Lättbetong	250	60	*)	*)

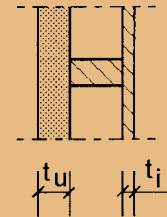
*) Godtas ej

	Utsida (t_u)		Insida (t_i)		
			Trä	Ply-wood	Plåt
G.	Betong	60	36	36	1,0
H.	Sten	200	36	36	1,2
I.	Lättbetong	250	*)	*)	1,5

*) Godtas ej

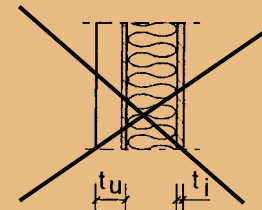
Ingjutna respektive inmurade kramlor

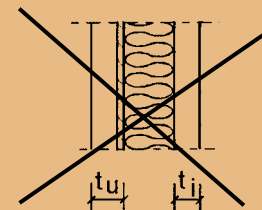
Reglar förankras i stenmaterialet

1.1.3 VÄGGAR I FLERA SKIKT I ÖVRIGT

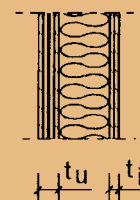
	Utsida (t_u)	Insida (t_i)	
J.	Stålplåt 0,6 Gipsskiva 9	Gipsskiva 13	Godtas ej
	Sektionen visar vägg med korrugerad plåt på utsidan.		

K.	Stålplåt 0,6 Asfaltboard	Stålplåt 0,6	Godtas ej
	Sektionen visar vägg med korrugerad plåt på utsidan och insidan.		

L.	Byggskiva 9 Stålplåt 2,0 Byggskiva 9	Byggskivor 2x9
----	--	----------------

1.2 GOLV

Bjälklag som samtidigt är golv eller tak och som utgör del av omslutningsytan, skall för att ha godtagbart inbrottskydd vara av likvärdigt utförande som vägg enligt ovan.

1.3 TAK

Tak, som utgör del av omslutningsytan, skall, för att ha godtagbart inbrottskydd, vara av likvärdigt utförande som vägg enligt ovan.

2. DÖRRENHET (dörr, port, lucka)

Med dörrenhet avses både dörrblad (dörr, port, lucka) och karm (till dörr, port, lucka).

2.1 MATERIALKRAV

Försäkringsvillkoret föreskriver:

”Dörr, port, lucka (såväl dörrblad som övriga delar) i omslutningsyta skall ge godtagbart skydd mot inbrott.”

Det är viktigt att dörrenhet är monterad enligt leverantörens anvisningar. Sparklåda i dörr av trä eller lättmetall skall vara förstärkt med stålplåt.

MONTERINGSPRINCIPER

ALLMÄNT

Dörrkarm skall vara väl fastsatt i vägg och infästning väl anpassad till dörrens angreppsskydd, storlek och tyngd samt det material som väggen består av. Monteringsanvisningar skall följas.

FÄSTELEMENT, KILNING M M

Vid montering skall lämpliga fästelement i tillräckligt antal och dimension användas och i tillämpliga delar placeras enligt SS 81 73 27 (Dörrar - Inbrottskydd - Karminfästning - Fordringar). Monteringens hållfasthet och angreppsskydd skall överensstämma med aktuell dörrklass.

Kilning mellan karm och vägg skall utföras vid samtliga infästningspunkter samt vid slutbleck och gångjärn. Kilarna monteras samt fixeras dikt mellan karm och vägg, så att karmsidostyckena inte ger efter om brytning sker i dörrspringan. Kilarna skall vara av torrt och hårt träslag, stål eller plast.

Dörrfoder (täcklister) i plast av typen ”snäpplist” får inte användas på utsidan. Kraftiga täcklister av trä eller motsvarande som är svåra att demontera skall användas.

VÄGGFÖRSTÄRKNING

Skall karmen fästas i vägg som består av exempelvis lättbetong/ lättklinkerbetong eller regelkonstruktion måste väggen förstärkas för att uppnå tillräcklig säkerhet för infästning.

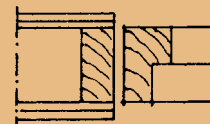
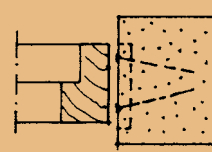
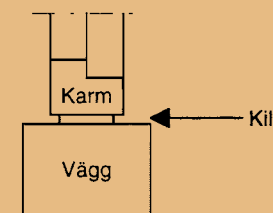
Exempel

Vägg av lättbetong

förses med ”spiklask” av minst 12 mm plywood vid varje fästpunkt och spikas till lättbetongen med minst 4 stycken klippspik.

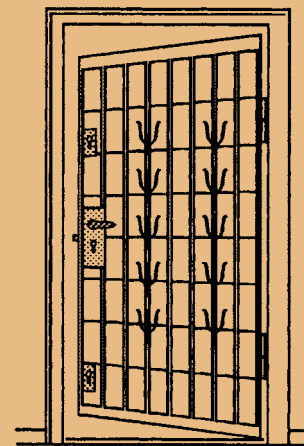
Vägg med plåtreglar

kompletteras vid karmöppningen med antingen träreglar eller lämplig stålprofil mellan golv och tak så att fästelementen kan förankras i tillräckligt tjockt material.

Exempel på godtagbar dörrenhet

- Dörrenhet som uppfyller minst dörrklass 3 enligt kraven i SS 81 73 45.
- Dörrenhet av trä eller lättmetall som är beklädd med stålplåt, antingen 1,5 mm på utsidan eller 1 mm på båda sidor. Stålplåten skall täcka hela dörrbladet och med invikta kanter fästas så att den inte utan avsevärd svårighet kan demonteras (t ex med genomgående rundskallig bult). Även karm av trä eller lättmetall skall vara förstärkt på motsvarande sätt.
- Brand- eller arkivdörr, brandklass A60/EI60 och med sammanlagd plättjocklek minst 2 mm.
- Industriport av stålplåt med sammanlagd plättjocklek minst 2 mm.
- Säkerhetsdörr, godkänd av Försäkringsförbundet eller intygad av Stöldskyddsföreningen och av minst dörrklass 3.
- Stålg grind, godkänd av Försäkringsförbundet eller intygad av Stöldskyddsföreningen.

2.2 LÅS OCH BESLAG

Försäkringsvillkoret föreskriver:

”Dörr, port, lucka i omslutningsyta skall vara **låst med minst två** av Försäkringsförbundet godkända eller av Svenska Stöldskyddsföreningen intygade låsenheter. Hänglås med beslag skall ha minst klass 3 för invändig låsning och klass 4 för utvändig. Låsen skall vara monterade med hänsyn till dörrenhetens konstruktion så att bästa brytmotstånd erhålls. Normalt får avståndet mellan låsenheten ej understiga 400 mm.”

2.2.1 GODKÄND LÅSENHET

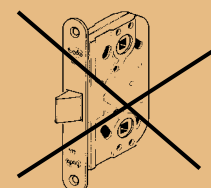
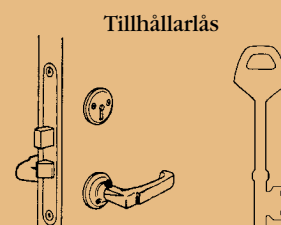
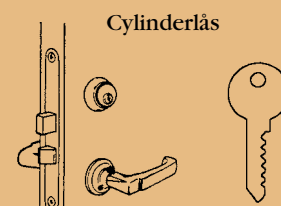
Godkänd låsenhet består av antingen godkänt lås och godkänt slutbleck eller godkänt hänglås med godkänt beslag.

• Lås

Lås skall uppfylla kraven enligt SS 3079 och vara godkänt av Försäkringsförbundet eller intygat av Svenska Stöldskyddsföreningen. Detta innebär bl a att låset skall kunna öppnas och låsas endast med nyckel. Ett godkänt cylinderlås får ej ha vred om inte vredet kan spärras eller frikopplas. Cylindern skall ej heller kunna demonteras med annat än specialverktyg.

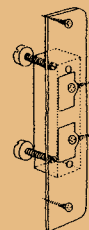
Ej godkänt lås.

Lås med enbart snedställd kolv är aldrig godkänt.

- **Slutbleck**

Slutbleck skall uppfylla kraven enligt SS 3557 och vara godkänt av Försäkringsförbundet eller intygat av Svenska Stöldskyddsföreningen. Montering av slutblecket skall anpassas efter karmens och dörrbladets konstruktion varvid tillverkarens anvisningar skall följas. Vissa slutbleck har justerskruv för detta. Se även punkt 2.1, *Materialkrav*. Om säkerhetslutblecket inte kan monteras med därför avsedd snedskruv t ex i framkant på pardörr eller liknande måste andra förstärkningsåtgärder vidtas. Se vidare härom under punkt 2.2.3, *Förstärkningsbehör*.

2.2.2 HÄNGLÅS MED BESLAG

Minst dubbla hänglås med beslag föreskrivs.

- **Hänglås**

Godkända hänglås är uppdelade i fem hänglåsklasser, där klass 1 är den lägsta. De fem hänglåsklasserna med användningsområden är:

- Hänglåsklass 1 Invändig låsning av fönster.
- Hänglåsklass 2 Invändig låsning av galler.
- Hänglåsklass 3 Invändig låsning av dörr, port, lucka.
- Hänglåsklass 4 Utvändig låsning av dörr, port, lucka, galler.
- Hänglåsklass 5 Särskilt utsatta användningsområden.

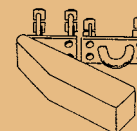
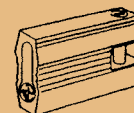
- **Hänglåsbeslag**

Hänglåsbeslag förekommer i olika utförande. Beslag skall fylla samma krav på brythållfasthet som hänglåset och vara godkänt. Har beslaget åtkomlig bygel skall denna ha samma dimension som hänglåsets. Beslaget skall vara så monterat att det inte utan avsevärd svårighet kan demonteras t ex genom att skruv/mutter säkras mot demontering med svetsloppa, genom nedfilning eller på likvärdigt sätt. Låsning av bom med hänglås, se även nedan under punkt 2.3.1, *Pardörr*.

Bygelhänglås

Blockhänglås

2.2.3 FÖRSTÄRKNINGSBEHÖR

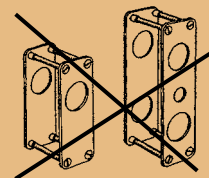
Försäkringsvillkoret föreskriver:

”Dörr av trä eller lättmetall med instickslås skall vara förstärkt med av Försäkringsförbundet godkänd eller av Svenska Stöldskyddsföreningen intygad dörrförstärkning på båda sidor av dörrbladet.”

- **Förstärkning – dörr**

Dörr, port, lucka av trä eller lättmetall skall vara förstärkt med dörrförstärkningsbehör (långskylt) enligt SS 3522, lägst låsklass 4 på båda sidor.

Observera att denna typ av förstärkning inte är godkänd enligt gällande RUS-regler för Skyddsklass 3. I stället skall **hela** dörrbladet vara förstärkt. Se ”Exempel på godtagbar dörrenhet”, punkt 2.1, sid 6.

- **Förstärkning – slutbleck**

Om inte säkerhetsslutbleck kan monteras enligt anvisningarna i tex karm av lättmetall måste det monteras med hjälp av stålplattor som mothåll inuti karmprofilen. I pardörr måste monteringen av slutbleck också förstärkas på lämpligt sätt t ex med stålbeslag på dörrens båda sidor. Jfr *Förstärkning – dörr* ovan.

Karm av stål kan ersätta det godkända slutblecket förutsatt att karmen i tillämpliga delar uppfyller minst SS 3556 och SS817345.

OBSERVERA

Sammanlagda spelet mellan karm och vägg får inte överstiga 6 mm.

- **Förstärkning – övrigt**

Andra typer av förstärkningsbehör kan vara förstärkning av dörrs framkant och karm i form av överfalsning av stål och likvärdigt. Äldre typer av karmförstärkning i form av brytjärn rekommenderas dock inte.

2.2.4 BAKKANTSSÄKRING (utåtgående dörr)

Försäkringsvillkoret föreskriver:

”Utåtgående dörr skall ha bakkantssäkring.”

Exempel på godtagbar bakkantssäkring

Utåtgående dörr har ofta gångjärnen blottade på utsidan. Sådan dörr skall vara bakkantssäkrad.

- **Bakkantsbeslag**

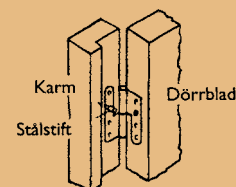
Bäst säkras bakkanten genom s k bakkantsbeslag av stål. De monteras enligt tillverkarens anvisningar, säkrast med ett beslag i anslutning till varje gångjärn. Minst två bakkantsbeslag föreskrivs.

- **Fabriksmonterad brand- / säkerhetsdörr**

Fabrikstillverkad brand-/säkerhetsdörr levereras med färdigmonterad bakkantssäkring. Komplettering skall göras med bakkantsbeslag.

- **Eftermonterade stift / dubb**

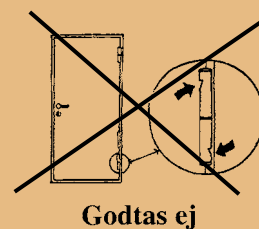
Dörrkarmen (ej dörren) förses med minst två stift (dubbar) av stål, ett i varje gångjärn som griper in i hål i dörrens bakkant.

Tidigare godtagbara men inte längre godkända:

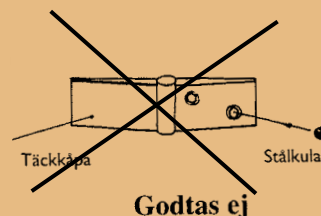
- **Tappbärande gångjärn**

Till skillnad från gångjärn där sprintarna kan slås ur är det tappbärande gångjärnet utformat så att denna form av inbrottsangrepp försvåras. **Detta exempel på bakkants-säkring godtas ej.** Dörren skall i stället säkras med bakkantsbeslag eller stift/dubb enligt ovan.

- **Gångjärn med insexskruv**

I dörrar av lättmetallprofil där gångjärnen monteras med insexskruv kan stålkula vara inslagen i skruvskallen. Annars kan täckkåpan petas bort och förbandet skruvas loss. **Detta exempel på bakkants-säkring godtas ej.** Dörren skall i stället säkras med bakkantsbeslag eller stift/dubb enligt ovan.

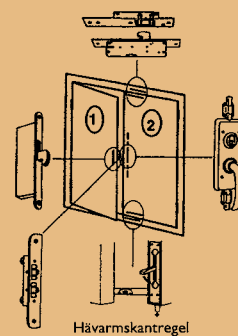

2.3 EXEMPEL PÅ GODTAGBAR LÅSNING AV OLIKA DÖRRTYPER

2.3.1 PARDÖRR

Försäkringsvillkoret föreskriver:

”För pardörr gäller dessutom att den inaktiva dörren skall vara reglad upp- och nedtill med godkända kantreglar eller på likvärdigt sätt.”

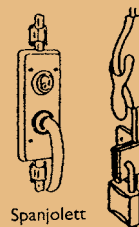
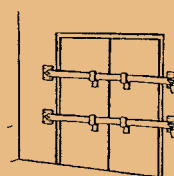

Låsningen anpassas efter befintliga förhållanden.

Gångdörren (1) skall vara låst med minst dubbla godkända låsenheter. Den inaktiva dörren (2) skall reglas med hävarmskantreglar eller på likvärdigt sätt spärras alternativt låsas med godkända produkter. I stället för hävarmskantreglar godtas låsbar spanjolett, alternativt låsbar bom (8x50 mm på in- sidan och 10x60 mm på utsidan) låst med godkänt hänglås med beslag. Beslag skall vara monterade så att dörr/port/lucka inte kan öppnas. Minst hänglåsklass 3 på insidan eller klass 4 på utsidan. På utsidan skall hänglås vara skyddat av stålkåpa.

2.3.2 HORIZONTALGÅENDE VIKPORT

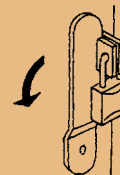
Utanpåliggande spanjolett med handtag låses med godkända hänglås genom vinkelstål som svetsas eller skruvas i porten och plattstål som svetsas på regelstången. Skruv/mutter säkras mot demontering med svetsloppa, genom nedslipning eller på likvärdigt sätt.

Spanjolett

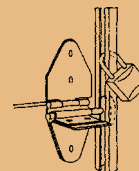
2.3.3 SKYDDSRUMSDÖRR

Plattstål resp vinkelstål svetsas på minst två handtag resp svetsas eller skruvas på dörren. Skruv/mutter säkras mot demontering genom svetsloppa, nedslipning eller på likvärdigt sätt. Hål borras genom stålen och dörren låses med godkända hänglås. Klass 3 på insidan eller klass 4 på utsidan.

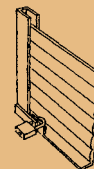
2.3.4 VERTIKALGÅENDE PORT TAKSKJUTPORT – RIDÅPORT

På en del portar finns fabriksmonterat godkänt lås för takskjutport. Sådan port skall vara låst med ytterligare ett godkänt lås. Den kan även låsas genom att hål borras i vardera gejdern ovanför ett hjul som sedan spärras med godkända hänglås minst klass 3. Porten kan även låsas med två horisontellt monterade spanjoletter.

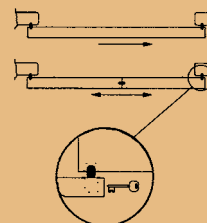
2.3.5 JALUSIPORT

Plattstål svetsas på den vinkelstång som bildar portens underkant. Genom urtag i vinkelstången och motsvarande plattstål i nedre änden av båda sidogejdrarna låses porten med godkända hänglås. Klass 3 på insidan eller klass 4 på utsidan.

2.3.6 SKJUTDÖRR

Skjuddörr skall låsas i fram- och bakkant mot anslutande karm-/väggparti med minst dubbla godkända hakregellås. Par-skjuddörr skall låsas i såväl framkant som i bakkanterna med dubbla hakregellås. Beroende på dörrens konstruktion kan låsning med andra godkända låsenheter krävas. Skjuddörrar skall vara upphängda och styrda så att avlyftning förhindras.

2.3.7 FÖNSTERDÖRR

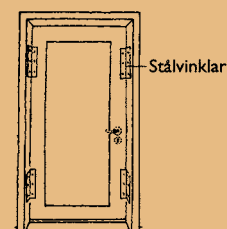
Med fönsterdörr avses här inte entrédörr med fönster utan terrass-, balkongdörr eller motsvarande. Sådan dörr **godtas inte**. Dörröppningen skall skyddas av dubbellåst stålgrind, godkänd av Försäkringsförbundet eller intygad av Svenska Stöldskyddsföreningen. Fönsterdörr högre än 4 m från markplan eller annat ståplan och som saknar förbindelse med utifrån lätt tillgänglig balkong eller liknande behandlas som fönster.

2.3.8 STÅLGRIND

Dubbellåst stålgrind, godkänd av Försäkringsförbundet eller intygad av Svenska Stöldskyddsföreningen godtas.

2.3.9 IGENSATT DÖRR, PORT, LUCKA

Som alternativ till låsning enligt ovan godtas att dörr sätts igen. Till trä- och metallkonstruktioner används stålvinklar av minst 3 mm tjocklek och 200 mm längd. De skruvas eller svetsas fast i dörrblad och karm, normalt två på vardera långsidan, dock minst en per påbörjad meter.

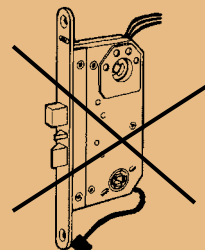
2.3.10 DÖRR I UTRYMNINGSVÄG

Utformningen av utrymningsväg regleras i Boverkets Byggregler, BBR 94. I lokaler där för utrymning erforderliga dörrar hålls låsta under vissa tider, kan elektrisk kontroll av att samtliga dörrar är upplåsta då allmänheten har tillträde godtas. Härvid förutsätts att kontrollen seriekopplas med någon för driften av anläggningen väsentlig funktion, t ex huvudbelysningen eller eventuellt larm. Det är dock viktigt att samråd alltid sker i det enskilda fallet mellan räddningstjänst/brandförsvaret, försäkringstagare och försäkringsgivare.

2.3.11 DÖRR MED ELEKTROMEKANISK LÅSNING

Efter samråd med försäkringsgivaren kan elektromekanisk låsning godtas. Minst dubbla lås föreskrivs. För godkännande krävs i regel INTYG - Elektromekanisk Låsanordning utfärdat av anläggningens ansvariga på av Försäkringsförbundet fastställt formulär. (Se regler installation av elektromekanisk låsanläggning.)

Observera att denna låsanordning inte är godkänd enligt gällande RUS-regler i Skyddsklass 3.

3. FÖNSTER

3.1 MATERIALKRAV

Exempel på godtagbart fönster

Fönster som uppfyller funktions- och kvalitetsföreskrifterna i tillämplig svensk standard jämte Boverkets Byggregler, BBR 94 eller eljest är utförda enligt allmänt vedertagna regler för bostads-, kontors- och industribyggnader. Se även punkt 3.2 *Lås och beslag*.

3.2 LÅS OCH BESLAG

Försäkringsvillkoret föreskriver:

”Öppningsbart fönster i omslutningsyta (även i dörr, port, lucka) skall vara stängt och invändigt reglat. Samtliga fönster och glasade partier, inklusive skyltfönster och taklanterniner, vars nedre kant är belägen lägre än 4 m över markplan eller som på annat sätt är lätt åtkomligt (t ex från balkong, tak, brandstege) skall ha inkrypningskydd. Ventilationsfönster ovan dörr får vara öppet om det har inkrypningskydd.”

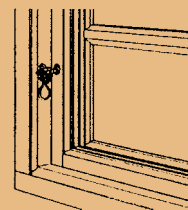
Exempel på godtagbara säkerhetsåtgärder

3.2.1 FÖNSTERREGLING

Fabriksmonterade och i handeln vanligen förekommande reglingsanordningar godtas.

OBSERVERA

Fönster som är inkrypningskyddat med laminerat glas eller polykarbonat måste vara låst (Se punkt 3.2.2 *Fönsterlåsning*), för att försvåra för gärningsmannen att kunna ta sig ut.

3.2.2 FÖNSTERLÅSNING

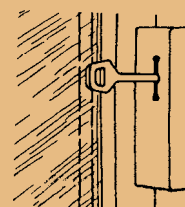
- **Godkänt fönsterlås**

Speciallås för fönster enligt SS 3620 lägst klass A.

Exempel i övrigt på godtagbar fönsterlåsning.

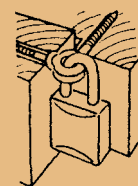
- **Lås för utåtgående fönster**

Den ena delen av fönsterlåset fastkruvas i fönsterbågen och den andra i fönsterkarmen.

- **Hänglås som fönsterlås**

Sådan låsanordning kan vara en kombination av godkänt hänglås enligt punkt 2.2.2 *Hänglås med beslag* och stålögglor. Ögglorna skall motsvara hänglåsets klass.

- **Igensatt fönster**

Igensättning måste anpassas till konstruktion och material. Till trä- och metallkonstruktion kan stålvinklar av minst 3 mm tjocklek och 100 mm längd godtas. Vinkelstål skruvas fast i båge och karm, normalt två på vardera långsidan, dock minst en per påbörjad meter. Alternativt skruvas bågen direkt i karmen. Avståndet mellan skruvarna får då ej understiga 200 mm. Skruvarna skall ej kunna demonteras annat än med specialverktyg.

4. BRANDVENTILATOR

Försäkringsvillkoret föreskriver:

”Brandventilator skall vara stängd och reglad med endast från insidan åtkomlig mekanisk reglingsanordning eller ha inkrypningskydd.

Brandventilator som är belägen lägre än 4 m över markplan eller på annat sätt är lätt åtkomlig skall oavsett reglingsanordning, ha inkrypningskydd.”

Exempel på godtagbar reglering

Fabriksmonterade och i handeln vanligen förekommande reglingsanordningar godtas.

Exempel på godtagbart inkrypningskydd

Se *Inkrypningskydd*, punkt 6.

5. ANNAN ÖPPNING

Annan öppning kan tex vara oskyddad ventilationsglugg i vägg.

Försäkringsvillkoret föreskriver:

”Annan öppning i omslutningsyta som är större än 150x300 mm skall ha inkrypningskydd.”

Inkrypningskydd: se punkt 6. *Inkrypningskydd*.

6. INKRYPNINGSSKYDD

Med inkrypningskydd för öppning i omslutningsyta avses sådan skyddsanordning som syftar till att försvåra för obehörig att ta sig in i försäkringslokal. Inkrypningskydd skall helst vara monterat invändigt.

Exempel på godtagbart inkrypningskydd

6.1 GALLER

Galler skall vara godkänt i lägst klass 3 enligt Försäkringsförbundets norm, ”Norm för galler”. Maskvidden får inte överstiga 150x300 mm.

Beträffande låsning av öppningsbart galler, se punkt 2.2 *Lås och beslag*.

6.2 SMASH AND GRAB

Som skydd mot tillgrepp utifrån genom krossat fönster (smash and grab) av skyltade stöldbegärliga, mindre föremål som hänförs till tex guldsmeds-, juvelerar-, optik- och urmakeribranschen får gallets maskstorlek inte överstiga 30x30 mm.

Beträffande låsning av öppningsbart galler, se punkt 2.2 *Lås och beslag*.

6.3 RULLGALLER / RULLJALUSI

Rullgaller skall vara av motsvarande klass som fast monterat galler och med samma krav på maskvidd som angivits i punkt 6.1, ovan. Beträffande låsning se punkt 2.2 *Lås och beslag* samt punkt 2.3 *Exempel på godtagbar låsning av olika dörrtyper*.

6.4 SKYDDSLUCKA

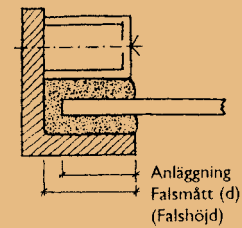
Fönster får skyddas med heltäckande skyddslucka förutsatt att luckan fyller kraven för galler i lägst klass 3. Beträffande låsning se punkt 2.2 *Lås och beslag* samt punkt 2.3 *Exempel på godtagbar låsning av olika dörrtyper*.

6.5 LAMINERAT GLAS

Laminerat glas klassificerat enligt SS 22 44 25, lägst klass B 3.

6.6 POLYKARBONAT

Polykarbonat minst 9,5 mm tjock. Polykarbonatskivan placeras innanför glasruta och monteras i stabil metallram, varvid falsmättet (d) skall vara anpassat efter skivans styvhet, yta och tjocklek. Vid montering av skiva med genomgående skruv, anpassas antalet fästpunkter efter skivans styvhet, minst 4 in-skruvningar per meter. Minsta avstånd mellan skivans kant och skruvhål får inte understiga 10 mm. Bilden visar exempel på montering i metallprofil utan genomgående skruv.

GLAS I ÖVRIGT

Som inkrypningskydd godtas ej enkelruta av härdat glas, linjeglas, ornamentglas, plexiglas, råglas, säkerhetsrådglas och liknande glas.

Godtas ej

INFORMATION

NYCKELHANTERING

Med nyckel avses även passagekort och liknande.

Villkoret säger bla om nyckelhanteringen att, om det finns anledning misstänka att någon obehörigt innehar nyckel eller har kännedom om låskombinationen, skall lås eller låskombination omedelbart bytas eller ändras.

För försäkringens giltighet är det därför viktigt

- att** nyckel inte kvarlämnas i lås,
- att** ansvarig person handhar nycklar till försäkringslokal med största möjliga aktsamhet,
- att** nycklar förvaras på ett betryggande sätt, exempelvis i låst stöldskyddsskåp,
- att** nyckel inte får vara märkt eller indikerad så att den kan identifieras,
- att** nyckel i förekommande fall utlämnas mot kvitto,
- att** utlämnad nyckel omgående begärs in när behovet av sådan nyckel upphört samt
- att** den som behörigen fått disponera nyckel också förvissas sig om att dörrar, fönster och andra öppningar är stängda, reglade och låsta i överensstämmelse med försäkringsvillkorets krav.

Lämnas försäkringslokalen olåst i samband med t ex ett nyckellån, föreligger sålunda risk för utebliven försäkringsersättning efter skada. En förutsättning för ersättning vid inbrottsskada är att någon obehörigt, med våld brutit sig in i försäkringslokalen. Av brytmärken o dyl. kan konstateras att inbrott skett. Saknas tecken på sådant inbrott kan skadeersättning utebli.

Försäkringslokal är en sammanhängande lokal som försäkringstagaren disponerar för den försäkrade verksamheten.

Omslutningsyta är försäkringslokalens avgränsning mot andra lokaler i byggnaden samt mot det fria, t ex väggar, golv, dörr- och fönsterenhet.

INBROTTLARM

Utöver föreskrivna krav på mekaniskt inbrottskydd enligt detta villkor kan ibland dessutom föreskrivas krav på inbrottslarm.

En sådan larmanläggning skall alltid vara installerad av anläggarföretag som är godkänt av Sveriges Försäkringsförbund. I regel skall anläggningen vara hänförlig till minst Larmklass 2 enligt av Försäkringsförbundet fastställda regler, RUS 130:5. Det är härvid viktigt att kontrollera att larmanläggningens anslutning till det centrala telenätet är tryggad så att anläggningen inte obehörigt kan sättas ur funktion utifrån.

En väl fungerande inbrottslarmanläggning skall i största möjliga utsträckning komplettera det mekaniska inbrottskyddet och inte ersätta brister i detta skydd.

VANLIGA BRISTER I INBROTTS-SKYDDET SOM TJUVEN UTNYTTJAR

- Vägg av **gipsskivor** - även inre skiljevägg mot angränsande lokal - som inte förstärkts som villkoret kräver, t ex med plåt.
- Dörr i omslutningsytan som inte varit låst med godkända låsenheter. Lås med endast **fallkolv** och/eller vred på insidan är **aldrig godkänt**.
- Dörr och karm som vid lås inte försetts med föreskrivna **förstärkningsbehör** och där spelet vid lås mellan dörrblad/karm och mellan karm/vägg varit större än vad försäkringsvillkoret medgivit.
- Dörr av trä eller lättmetall med svaga dörrspiegelpartier (t ex sparklåda) som inte förstärkts enligt detta villkor eller som i övrigt inte fyller villkorets **materialkrav**.

OBS! Om en tjuv utnyttjar fel och/eller brist i föreskrivet inbrottskydd lämnas ingen ersättning genom försäkringen.

ERSÄTTNING FÖR PENGAR OCH VÄRDEHANDLINGAR I KOMBINERAD FÖRETAGSFÖRSÄKRING

Försäkringen omfattar - utan att detta är särskilt angivet i försäkringsbrevet - pengar och värdehandlingar intill ett visst mindre belopp oavsett förvaringssätt. Efter särskilt avtal kan försäkringen kompletteras att gälla till högre belopp och då vid förvaring i särskilt klassificerade skåp.

